

Consell Tributari
Palau Foronda
Rda. Sant Pau, 43-45, 1r.
08015 Barcelona
Telèfon 93 402 78 15
conselltributari@bcn.cat

Expedient: 212/23

Expedient de gestió: 2023RCAL...

Número de registre: 2023/...

Número de registre acumulat: 2023/...

Recurrent: RVD SA

Tribut: Impost sobre activitats econòmiques

Objecte tributari: ...

Quota: 2.611,53 euros

Data de presentació del recurs: 28/3/2023

El Consell Tributari, reunit en sessió de 20 de novembre de 2024, coneixent del recurs presentat per RVD SA, i després d'haver sentit el director jurídic de l'Institut Municipal d'Hisenda (IMH) en sessió informativa celebrada amb caràcter previ, ha estudiat la proposta elaborada pel ponent designat a aquest efecte, adoptant el següent acord:

ANTECEDENTS DE FET

1.- La societat RVD SA interposa recurs d'alçada contra la resolució del gerent de l'Institut Municipal d'Hisenda mitjançant la qual es desestimava la sol·licitud de devolució d'ingressos indeguts corresponent a les quotes de l'impost sobre activitats econòmiques (d'ara endavant IAE) relatives a l'any 2020 (núm. padró EE2020...).

2.- Succintament, la recurrent al·lega que, en atenció al RD 463/2020, de 14 de març, es va veure obligada a cessar la seva activitat comercial, “per causes alienes a la seva voluntat i absolutament extraordinàries”, un total de 97 dies, entre els dies 15 de març i 19 de juny de 2020. En conseqüència, sol·licita la devolució de la part proporcional de l'impost corresponent al període en què no va poder exercir la seva activitat econòmica. I al·lega que és aplicable el

que disposa la regla 14a.4 del Reial decret legislatiu 1175/1990, de 28 de setembre, mitjançant el qual s'aproven les tarifes i la instrucció de l'impost sobre activitats econòmiques.

3.- De la documentació incorporada a l'expedient, els antecedents del mateix i l'informe de l'Institut Municipal d'Hisenda es desprèn la relació de fets següent:

- La societat RVD SA, figura d'alta a la matrícula de l'impost sobre activitats econòmiques, l'exercici 2020, per l'activitat de l'epígraf 651.2 (Comerç al detall de tota classe de peces per al vestit i lligadures) de les tarifes de l'IAE, amb domicili de l'activitat a ...

- El 21 de maig de 2020 l'Institut Municipal d'Hisenda va publicar al Butlletí Oficial de la Província de Barcelona un edicte informant que la matrícula de l'impost sobre activitats econòmiques elaborada per l'Administració Tributària de l'Estat es trobava a les dependències municipals a disposició del públic perquè pogués ser examinada pels interessats legítims.

També es va indicar que contra la matrícula es podia interposar un recurs potestatiu de reposició davant l'Agència Tributària de l'Estat o bé reclamació econòmic administrativa davant del Tribunal Econòmic Administratiu Regional de Catalunya.

- El 14 de setembre de 2020 l'Institut Municipal d'Hisenda va publicar al Butlletí Oficial de la Província de Barcelona un edicte amb l'aprovació del padró de contribuents de l'impost sobre activitats econòmiques de l'exercici 2020. A l'edicte es va informar que en el termini d'un mes es podia interposar un recurs d'alçada contra les liquidacions i que en cas de desestimació del recurs d'alçada cabia la interposició del recurs contenciós administratiu.

- En data 12 de gener de 2023 la societat presenta sol·licitud de devolució d'ingressos indeguts en relació amb les quotes de l'IAE de l'any 2020, pel període en què no va poder desenvolupar la seva activitat econòmica.

- En data 21 de febrer de 2023 el gerent de l'Institut Municipal d'Hisenda de Barcelona dicta resolució desestimatòria de la sol·licitud esmentada al paràgraf anterior, que es notifica a la societat interessada en data 28 de febrer de 2023.

Consell Tributari

Palau Foronda
Rda. Sant Pau, 43-45, 1r.
08015 Barcelona
Telèfon 93 402 78 15
conselltributari@bcn.cat

- En data 28 de març del 2023 la societat interposa recurs d'alçada contra la resolució desestimàtoria del gerent de l'Institut Municipal d'Hisenda de Barcelona referenciada anteriorment.
- En aquesta mateixa data, respecte de la resolució del gerent de l'Institut Municipal d'Hisenda, la societat interposa reclamació econòmicoadministrativa davant l'Institut Municipal d'Hisenda de Barcelona per al seu coneixement pel Tribunal econòmic administratiu de Barcelona.
- Segons consulta a les bases de dades de recaptació municipal, la quota de referència a l'encapçalament es troba pagada.

4.- L'Institut Municipal d'Hisenda proposa la desestimació del recurs.

FONAMENTS DE DRET

Previ.- L'art. 115.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques estableix que *“L'error o l'absència de la qualificació del recurs per part del recurrent no serà obstacle per a la seva tramitació, sempre que se'n dedueixi el veritable caràcter”*. Segons els antecedents relatats, la societat interessada en data 28/03/2023 presenta per una banda un recurs d'alçada contra la resolució del gerent de l'Institut Municipal d'Hisenda desestimàtoria de la seva pretensió i també presenta un altre escrit que anomena reclamació econòmicoadministrativa per al seu coneixement pel Tribunal econòmic administratiu de Barcelona, mitjançant el qual impugna la resolució esmentada.

Doncs bé, la resolució del gerent de l'Institut Municipal d'Hisenda és un acte d'aplicació i efectivitat dels tributs locals de competència municipal i contra aquest es pot interposar el recurs d'alçada, de conformitat amb allò que disposa l'article 46.1 de la Llei 1/2006, de 13 de març, per la qual es regula el Règim Especial del municipi de Barcelona i l'article 188.1 de l'Ordenança fiscal general de Barcelona.

De conformitat amb la norma indicada, a la notificació de la resolució del gerent de l'Institut Municipal d'Hisenda consta que:

“De acuerdo con el art. 46 de la Ley 1/2006, de 13 de marzo, que regula el régimen especial del municipio de Barcelona, en concordancia con el art. 14 del RDL 2/2004, de 5 de marzo, texto refundido de la Ley de Haciendas Locales, contra la anterior resolución podrá interponer recurso de alzada ante la Alcaldía en el plazo de un mes, a contar desde el día siguiente de la recepción de esta notificación.”

D'altra banda, no existeix com a tal un Tribunal econòmic administratiu de Barcelona, per la qual cosa l'escrit que la recurrent anomena reclamació economicoadministrativa s'ha de considerar que és una reiteració del recurs d'alçada interposat.

Com en aquest cas, el que sí preveu el règim especial de Barcelona a l'art. 47 de la Llei 1/2006, de 13 de març, és la intervenció del Consell Tributari als recursos d'alçada com a òrgan independent i de garantia dels drets del contribuent.

Per tant, d'acord amb l'article 57 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques l'òrgan administratiu que iniciï o tramiti un procediment, qualsevol que hagi estat la forma de la seva iniciació, podrà disposar, d'ofici o a instància de part, la seva acumulació a altres amb què guardi identitat substancial o íntima connexió, sempre que sigui el mateix òrgan qui hagi de tramitar i resoldre el procediment.

Atesa l'íntima connexió existent entre els recursos interposats s'ha procedit a acumular-los a efectes de la seva resolució.

Primer.- De conformitat amb l'article 46.1 de la Llei 1/2006, del 13 de març, per la qual s'aprova el règim especial del municipi de Barcelona, en concordança amb l'article 14.2.c) del Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, contra els actes de l'administració municipal d'aplicació dels tributs es pot interposar, en el termini d'un mes, el recurs d'alçada amb efectes de reposició.

Per això es considera que el recurs d'alçada s'ha interposat en termini i correspon la seva admissió.

Segon.- Pel que fa al procediment de devolució d'ingressos indeguts, que és l'instat per la recurrent, es regula a l'art. 221 de la LGT i es desenvolupa als arts. 14 a 20 del Reial decret 520/2005, de 13 de maig, pel qual s'aprova el Reglament general de desplegament de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, en matèria de revisió en via administrativa.

Aquest procediment s'iniciarà d'ofici o a instància de l'interessat, en els supòsits següents (art. 221 LGT):

- “a) Cuando se haya producido una duplicidad en el pago de deudas tributarias o sanciones.*
- b) Cuando la cantidad pagada haya sido superior al importe a ingresar resultante de un acto administrativo o de una autoliquidación.*
- c) Cuando se hayan ingresado cantidades correspondientes a deudas o sanciones tributarias después de haber transcurrido los plazos de prescripción. En ningún caso se devolverán las cantidades satisfechas en la regularización voluntaria establecida en el artículo 252 de esta Ley.*
- d) Cuando así lo establezca la normativa tributaria.”*

Respecte d'això, resulta de gran importància tenir en compte que si l'acte administratiu de liquidació ja és ferm, com passa en aquest cas, s'aplica allò que disposa l'art. 221.3 de la LGT:

“Cuando el acto de aplicación de los tributos o de imposición de sanciones en virtud del cual se realizó el ingreso indebido hubiera adquirido firmeza, únicamente se podrá solicitar la devolución del mismo instando o promoviendo la revisión del acto mediante alguno de los procedimientos especiales de revisión establecidos en los párrafos a), c) y d) del artículo 216 y mediante el recurso extraordinario de revisión regulado en el artículo 244 de esta ley”.

Per tant, quan es tracti d'actes fermes només es pot instar la devolució per mitjà d'algun dels procediments de revisió establerts als apartats a), c) i d) de l'art. 216 o a través del recurs extraordinari de revisió, art. 244. A l'apartat a) de l'art. 216 de la LGT es preveu la revisió d'actes nuls de ple dret, al c) la revocació i al d) la rectificació d'errors. És a dir, davant d'un acte ferm únicament es pot sol·licitar la devolució en els casos de revisió d'actes nuls de ple dret, de revocació, de rectificació d'error i de recurs extraordinari de revisió.

En relació amb les sol·licituds de devolució que impliquen una revocació, el Tribunal Suprem, a la seva sentència, núm.154/2022, de 9 de febrer (484/2022 ECLI.TS.2022.484), FJ SEGON, número set, assenyala que:

“Cuando se pretende la devolución de ingresos indebidos, la revocación legalmente, art. 221.3, posee carácter instrumental. La propia ley, art.221.1, prevé expresamente que el procedimiento se iniciará de oficio o a instancia del interesado; se le reconoce el derecho a los interesados para instar el procedimiento de devolución de ingresos indebidos, estableciéndose legalmente el cauce previo de la revocación, u otros de los dispuestos en el art. 221....Tratándose de liquidaciones firmes -como ahora sucede- el precepto que resulta de aplicación cuando el contribuyente pretende obtener la devolución de lo que ingresó en aplicación de aquéllas es el artículo 221.3 de la Ley General Tributaria.”

En su virtud, podría entenderse que ante la invocación de supuestos que darían lugar a los citados procedimientos de revisión, y entre ellos, los previstos para la revocación en el art. 219 LGT, la Administración debiera admitir la solicitud y pronunciarse sobre el contenido de la misma.”

D'acord amb allò que assenyala l'Alt Tribunal s'ha de considerar que si bé l'interessat no al·ludeix expressament a cap de les causes establertes a l'article 221.3 transcrit, una interpretació antiformalista de la norma podria sostenir l'admissió de la sol·licitud presentada, ja que aquesta es fonamenta, encara que implícitament, en un dels motius que si escau podrien ser causa de revocació de les liquidacions en qüestió, d'acord amb l'art. 219 LGT. En concret, el contribuent invoca l'aparició sobrevinguda de sentències que han declarat la improcedència de determinades liquidacions de l'IAE dels anys 2020 i 2021 per haver estat tancats els

Consell Tributari

Palau Foronda
Rda. Sant Pau, 43-45, 1r.
08015 Barcelona
Telèfon 93 402 78 15
conselltributari@bcn.cat

establiments afectats amb motiu de la crisi sanitària del Covid-19. Entre elles, les dictades pels jutjats d'Alacant (Sentència 273/2021, de 5 de juny de 2021), de València (Sentència 9/2022, d'11 de gener de 2022) i del TSJ d'Extremadura (Sentència 222/2021, de 2 de desembre de 2021).

En definitiva, dels termes emprats a la sol·licitud no cal sinó concloure que s'està instant la iniciació d'un procediment que podrà finalitzar amb la devolució d'un ingrés indegut que requereix la prèvia anul·lació parcial de la quota satisfeta com a conseqüència de la paralització per imperatiu legal de l'activitat de l'epígraf 651.2 (Comerç al detall de tota mena de peces de vestit i lligadures) de les tarifes de l'IAE, amb domicili de l'activitat a ..., des de la data en què es va decretar l'estat d'alarma el 14 de març del 2020.

Així, l'aprovació de l'estat d'alarma amb el RD 463/2020, de 14 de març, va suposar l'adopció de mesures extraordinàries per fer front a la situació d'emergència de salut pública ocasionada pel Covid-19, entre elles mesures de contenció a diferents àmbits econòmics i socials, que incloïen la paralització de nombroses activitats econòmiques obligant part del sector econòmic a aturar la seva activitat. Entre la bateria de mesures aprovades, el Reial decret, a l'article 10, recull les mesures de contenció en l'àmbit de l'activitat comercial, equipaments culturals, establiments i activitats recreatives, activitats d'hostaleria i restauració, i preveu el tancament de determinats establiments que es recullen de forma específica, així com determinades excepcions que no resulten aplicables al present cas que ara ens ocupa.

El tancament de les activitats indicades va romandre vigent durant les diferents pròrrogues de l'estat d'alarma i fins al 8 de juny del 2020, data d'inici de la fase 2 de la desescalada, que va ser el moment en què van poder reobrir els establiments de comerç no essencial.

En conseqüència, l'activitat de l'epígraf 651.2 (Comerç al detall de tota mena de peces de vestit i lligadures) de les tarifes de l'IAE, amb domicili de l'activitat a..., desenvolupada per la societat interessada va romandre tancada per imperatiu legal durant l'estat d'alarma i les successives pròrrogues, fins a la fase 2 de la desescalada, moment a partir del qual van poder

reobrir els establiments de comerç minorista, entre d'altres establiments de comerç no essencial.

Tercer.- Pel que fa a l'al·legació referent a la possibilitat de reducció de la quota de l'IAE i la invocació de l'apartat quart de la regla 14a del RDL 1175/1990, el Tribunal Suprem s'ha pronunciat sobre l'aplicació de la referida Regla 14a.4 en els supòsits de tancament de determinats establiments, entre els quals hi ha, com a conseqüència de la declaració de l'estat d'alarma per a la gestió de la crisi sanitària ocasionada pel Covid-19, els establiments relacionats a l'article 10 del Reial decret 463/2020. Doncs bé, la doctrina legal de les sentències del Tribunal Suprem núms. 724/2023, 725/2023 i 726/2023, totes de data 30 de maig de 2023, és favorable a “la rebaixa de la part proporcional de la quota. Segons el temps que la indústria, el comerç o l'activitat hagués deixat de funcionar”. Així al FJCinquè de la sentència 724/2023, el Tribunal Suprem dicta com a doctrina que:

“A la vista de las circunstancias del caso, de las cuestiones planteadas en el auto de admisión y de la aplicación de las normas que consideramos aplicables a la pretensión ejercitada, procede establecer esta doctrina:

La paralización de actividad y el cierre de establecimientos ordenada por el Real Decreto 463/2020, de 14 de marzo, por el que se declara el estado de alarma para la gestión de la situación de crisis sanitaria ocasionada por el COVID-19, en particular su artículo 10, apartados 1º y 4º, no determina, dadas sus fechas y el previo acaecimiento del devengo, la inexistencia, o no producción, del hecho imponible durante el periodo de inactividad.

2) Procede en cambio, la aplicación al caso del régimen de paralización de industrias que establece el apartado 4 de la regla 14 del Real Decreto legislativo 1175/1990, con rebaja de la parte proporcional de la cuota, según el tiempo que la industria, comercio o actividad hubiera dejado de funcionar.

No es preciso, a tal efecto, ni probar en especial la paralización o cierre de la empresa, ni poner en conocimiento de la Administración tal cierre o inactividad, pues ambas circunstancias derivan directamente de la ley. (...)”

Consell Tributari

Palau Foronda
Rda. Sant Pau, 43-45, 1r.
08015 Barcelona
Telèfon 93 402 78 15
conselltributari@bcn.cat

La doctrina del Tribunal Suprem sobre l'aplicació de l'apartat 4 de la regla 14 del Reial decret legislatiu 1175/1990, a la paralització d'activitat i el tancament d'establiments ordenada pel Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada pel Covid-19, suposa una circumstància determinant en la situació de l'interessat que no es va poder tenir en compte en el moment de dictar-se la liquidació afectada.

D'altra banda, cal assenyalar que el Consell havia arribat a la mateixa conclusió respecte a la circumstància assenyalada i, per tant, a la necessària adequació de la quota de l'IAE, període impositiu 2020, a les circumstàncies produïdes com a conseqüència de la declaració de l'estat alarma provocada pel Covid-19. Així es posa de manifest en el dictamen emès de l'expedient 1445/21, de 5 de juliol de 2023, que després de recollir la doctrina del TS a què ja s'ha al·ludit, es declara que cal:

"reduir la quota de l'impost sobre activitats econòmiques en els termes assenyalats a l'FJ5è pel període de temps en què va estar normativament prohibida la realització de l'activitat desenvolupada pel recurrent..."

En definitiva, segons criteri d'aquest Consell Tributari també posat de manifest a l'expedient 221/23, per raons d'economia processal cal estimar la pretensió de la societat interessada d'acord amb els articles esmentats al cos d'aquesta proposta de resolució i de la doctrina establerta pel Tribunal Suprem. També és procedent la reducció de les quotes liquidades en els termes exposats i la devolució de l'excés satisfet.

En aquest cas concret, a més, ponderant el temps transcorregut des que es va produir l'ingrés, la devolució no és contrària a l'equitat ni a la bona fe, tot això de conformitat amb l'art. 110 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

Per això, i en disconformitat amb la proposta de l'Institut Municipal d'Hisenda,

ES PROPOSA

ESTIMAR el recurs d'alçada interposat i REDUIR la quota de l'impost sobre activitats econòmiques, liquidació amb número de rebut EE2020..., pel període de temps en què va estar normativament prohibida la realització de l'activitat desenvolupada per la recurrent, amb devolució, si escau, de les quantitats ingressades per aquest període, més els interessos de demora corresponents.